

Харчук Вікторія Володимирівна

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – старша викладачка Кугай К. Б.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ І МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Професія перекладача – це не просто знання декількох мов, а й вміння встановлювати зв'язок між ними, це велика загальна ерудиція, а для усного перекладача – це певні ораторські навички. Робота перекладача – це нові знайомства, змога поспілкуватися з цікавими та відомими людьми. Бути перекладачем означає постійно перебувати в центрі подій, ставати учасником та свідком важливих заходів (Бородій, 2014).

Наразі на ринку цінуються фахівці, що здатні швидко і на якісному рівні виконати технічний або діловий переклад будь-якої складності. Крім того дуже важливо оволодіти навичками послідовного або синхронного перекладів на конференціях і семінарах. Професійні навички та особисті якості залежать від видів і тематики текстів, що перекладаються. Всі тексти поділяються на дві великі групи: письмові та усні. В рамках кожної з них існують підгрупи, які визначають основні навички та вміння, якими повинен володіти перекладач (5).

Враховуючи специфіку усного перекладу, професіонал повинен володіти такими знаннями і вміннями: швидка обробка великих блоків тексту, виділення важливої інформації і виклад її у грамотній зрозумілій формі, навички скоропису, володіння загальноприйнятими системами скорочень і аббревіатур, хороша пам'ять і підвищена концентрація уваги. Аби вони були на належному рівні, є безліч варіантів як покращити свої вміння. Це можна зробити за

допомогою бесід з носіями, скориставшись програмами, які для цього розроблені:

- Speaking Pal – додаток, через який можна спілкуватися з іноземцями у відеочаті. Є можливість підготуватись до розмови, попередньо вивчивши ті слова та вирази, які стосуватимуться теми спілкування;

- Speaklar – ще один додаток для живого спілкування з англомовними іноземцями, але в форматі Audio Live. Щоб почати спілкування, достатньо вказати свій рівень володіння англійською і, власне, почати діалог з випадковою людиною. У додатку ще є можливість переписуватись у повідомленнях;

- English Talk – так само як і в попередньому додатку можна наживо спілкуватись з носіями мови в аудіочаті. Але для тих користувачів, чия англійська рівня Intermediate та вище, є можливість вести розмови з приводу якоїсь теми вже з кількома користувачами (2).

Окрім програм, можна практикувати мову у школах іноземних мов, організовуючи так звану конференцію та вести бесіду, тим самим покращуючи свої як ораторські, так і слухові здібності. До речі, щоб розробляти інтонацію, акцент, пам'ять можна переглядати фільми чи інтерв'ю мовою оригіналу та повторювати сказане. Ці навички добре знадобляться в усному перекладі.

Також для усного перекладача є важливим володіння своїм голосом і чітка дикція. Його має бути добре чути навіть в найдальших куточках залу і його мова повинна бути максимально зрозумілою. Підготовка усного перекладача має бути комплексною, тобто включати не тільки навчання професійно спрямованих курсів та факультативів, а й психологічну підготовку, аутотренінг та формування особистості перекладача на різних етапах її розвитку.

Основними вимогами, які пред'являються до письмових перекладачів, є грамотність і професійне володіння рідною мовою, ґрунтовне знання мови,

якою написаний вихідний текст, навик роботи з комп'ютером на високому рівні і вміння користуватися необхідним для роботи програмним забезпеченням.

Що потрібно для покращення письмового перекладу? Спробувати слухати радіо чи подкасти та записувати почуте. Таким способом розвиваються як слухові, так і письмові якості. Читання книг, газет чи журналів є невід'ємною частиною вивчення нової мови. Ведення щоденника мовою, яку вивчаєш, також є одним із найліпших способів розвинути письмо. Крім того можна завести друзів з різних країн у месенджерах та листуватися з ними (3).

Не слід забувати про письмові норми (орфографія, пунктуація, граматика, а також правила капіталізації і ділення тексту на абзаци) та пам'ятати про відтворення оригінального стилю автора, будь то гумористична, розмовна або наукова мова (Рябуха, 2018).

Підсумовуючи все сказане, зазначимо, що підготовка перекладачів вимагає постійного вдосконалення форм і методів навчання, доцільного поєднання загальних та спеціальних дисциплін, навчання та практики. Висококваліфіковані перекладачі користуються своїми знаннями, уміннями та навичками в постійно змінних умовах для того, щоб відповідати вимогам сьогодення та стати конкурентоспроможними фахівцями у сфері власних професійних інтересів. Протягом своєї професійної діяльності він має постійно розширювати предметні та мовні знання. Отже, перекладачеві треба увесь час займатися самоосвітою, бути відкритим для знань та вражень. Коротше кажучи, перекладачу увесь час потрібно самовдосконалюватися.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бородій Д. (2014). Професія перекладача. *Studway*. Відновлено з <https://studway.com.ua/anna-ivanchenko/>

2. Гулбіані Д. Добийте вже цей English. Дев'ять додатків, які прокачують вашу розмовну англійську. #Що там. Відновлено з <https://shotam.info/dobyyte-vzhe-tsey-english-dev-iat-dodatkiv-iaki-prokachaiut-vashu-rozmovnu-anhliys-ku/>

3. Покращення письмової англійської, навичок читання та слухання. *Ukrinform*. Відновлено з <https://www.ukrinform.ua/rubric-lingvainform/2445705-pokrasenna-pismovoi-anglijskoi-navicok-citanna-ta-sluhanna.html>

4. Рябуха К. Як перекладати англійською правильно: 14 порад. *Yappi Posts*. Відновлено з <https://yappi.com.ua/ua/posts/read/yak-perekladati-anglijskoju-pravilno-14-divih-porad-dlya-pochatkivciv>

5. Яким повинен бути сучасний перекладач? *Myvic Solutuins LLC*. Відновлено з <https://myvic.com.ua/yakim-povinen-buti-suchasniy-perekladach/>